

## **TÕRVA VALLAVOLIKOGU**

### **OTSUS**

Tõrva

21. märts 2024 nr .....

#### **Tõrva valla üldplaneeringu kehtestamine**

Tõrva valla üldplaneering on koostatud Tõrva valla haldusterritooriumi kohta. Tõrva vald moodustati 21.10.2017 Tõrva linna, Riidaja valla, Hummuli valla ja Helme valla ühinemise teel Vabariigi valitsuse 24.07.2016 määruse nr 83 „Helme valla, Hummuli valla, Põdrala valla ja Tõrva linna haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine” muutmise“ alusel.

Tõrva valla pindala on 649 km<sup>2</sup>. Valla territooriumil on 39 asustusüksust, nendest 1 vallasisene linn (Tõrva linn), 2 alevikku (Helme alevik, Hummuli alevik) ja 36 küla.

Tõrva valla üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine (KSH) algatati Tõrva Vallavolikogu 18. septembri 2018 otsusega nr 33. Üldplaneering hõlmab kogu Tõrva valla haldusterritooriumi.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning eelduste loomine hea elukeskkonna kujundamiseks. Üldplaneeringuga lahendatakse valla ruumilistest vajadustest lähtuvalt planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) ülesanded – planeeringuala kasutus- ja ehitustingimused, transpordivõrgustiku ja muu taristu üldised asukohad jt valla arenguks olulised teemad.

Üldplaneeringu koostamisel lähtuti kehtivatest arengudokumentidest ja uuringutest (Valga maakonnaplaneering 2030+, uuring „Taluhäärberid Tõrva vallas“, ekspertarvamus RMK Rulli taimlasse rajatava piirdetara mõjust loomastikule ja leevendusettepanekute tegemine, Valga maakonna rohevõrgustik, Kagu-Eesti tööstusalade uuring, rohevõrgustiku planeerimisjuhend, Tõrva valla arengukava).

Üldplaneeringus on määratud valla ruumilise arengu üldised suundumused, maa-alade ja veekogude üldised kasutustingimused, piirkondade üldised ehitus- ja haljastustingimused, transpordivõrgustik, miljööväärtuslike alade, rohevõrgustiku, väärtusliku põllumajandusmaa ja maastike kaitse- ja kasutustingimused, kõrgveepiirist tulenevad kitsendused, asustuse

arengualad. Lisaks on määratud tehnotaristu üldised arengusuunad, täpsustatud on kultuuriväärtuste ning looduskaitsega seonduvaid tingimusi.

Üldplaneeringuga lahendatakse valla ruumilistest vajadustest lähtuvalt PlanS § 75 toodud ülesanded. Tõrva valla ruumilisteks vajadusteks on säilitada ja jätkusuutlikult edasi arendada väljakujunenud asustusstruktuuri, kujundada kvaliteetne elu- ning ettevõtluskeskkond kooskõlas looduskeskkonnaga, soodustada ettevõtlust ja elamuehitust valla erinevates piirkondades ning tagada kvaliteetse avaliku ruumi olemasolu.

Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viidi läbi KSH. KSH ülesanne on selgitada, kirjeldada ja hinnata üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja määrata vajadusel leevendusmeetmed. KSH tulemused kajastuvad üldplaneeringu lahenduses läbi maakasutus- ja ehitustingimuste. KSH tulemusel selgus, et Tõrva valla üldplaneeringu elluviimisega ei kaasne piiriülest mõju ega olulist negatiivset keskkonnamõju.

Üldplaneeringu koostamise konsultant ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija oli OÜ Hendrikson & KO.

Tõrva valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 20.06.2020 – 31.07.2020. Planeeringu ja KSH materjalidega oli avaliku väljapaneku ajal võimalik tutvuda Tõrva valla veebilehel <https://torva.kovtp.ee/uldplaneering>. Paber kandjal materjalidega oli võimalik tutvuda Tõrva vallamajas aadressil Kevade 1, Riidaja Raamatukogus ning Hummuli aleviku, Ala küla ja Linna küla kauplustes.

Pärast avalikku väljapanekut toimusid avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud, kus vaadati üle avaliku väljapaneku ajal laekunud arvamused. Arvestades eelnõu avaliku väljapaneku ja arutelude tulemusi, KSH aruande tulemusi, planeeringu kooskõlastamisel asutuste poolt esitatud tingimusi ja ettepanekuid, kaasatavate poolt esitatud arvamusi ning vallavalitsuse sisest koostööd, tehti planeeringu materjalidesse vajalikud muudatused.

Planeeringu eelnõu esitati kooskõlastamiseks vastavatele ametkondadele ja arvamuse avaldamiseks kaasatavatele isikutele. Kooskõlastused ja arvamused ning üldplaneeringu koostamise komisjoni seisukohad on koondatud kokku tabelkujul. Ametkondade ja asutuste poolt, kes kooskõlastustaotlusele etteantud tähtaja jooksul vastamata jätsid, loetakse üldplaneeringu vastavalt planeerimisseaduse § 85 lõikele 2 kooskõlastatuks. Enamuse esitatud märkustega on arvestatud, mitteamvestamist on põhjendatud. Vallavalitsuse hinnangul on planeeringulahendus õigusaktide kohane.

Tõrva valla üldplaneering võeti vastu Tõrva Vallavolikogu 26.04.2022 otsusega nr 1-3/2022/13.

Tõrva valla üldplaneeringu avalik väljapanek toimus 27.05.2022 kuni 10.07.2022. Avaliku väljapaneku kestel oli igal isikul õigus avaldada planeeringu kohta arvamust. Avaliku väljapaneku jooksul esitati 9 arvamuskirja, sh Keskkonnaministeerium, MTÜ Eesti Erametsaliit, OÜ Evecon ning 6 eraisikut.

Laekunud kirjadele kujundati esialgsed seisukohad Tõrva Vallavalitsuse ametnike ning üldplaneeringu koostamise konsultandi poolt. Kujundatud seisukohad arutati läbi ja täiendati Tõrva valla üldplaneeringu koostamise komisjoni poolt.

Tõrva Vallavalitsus kujundas avaliku väljapaneku käigus laekunud arvamustele ja ettepanekutele seisukohad 20.07.2022 korraldusega nr 2-3/2022/320.

Üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid 10. augustil 2022 Ala Rahvamajas ning Hummuli Rahvamajas ja 11. augustil 2022 Riidaja Kultuurimajas ning Tõrva Gümnaasiumi saalis. Avaliku arutelu tulemusena ei jõutud kõikide arvamuste osas kokkuleppele. Kõik esitatud arvamused ja ettepanekud koos Tõrva valla põhjendatud vastusseisukohtadega on koondatud ja avalikustatud valla veebilehel, arvestatud ettepanekute põhjal on planeeringut ja KSH aruanne täiendatud.

Tõrva Vallavalitsus esitas 27.02.2023 kirjaga nr 7-1/2023/2-5 Tõrva valla üldplaneeringu vastavalt PlanS § 90 lõikele 1 Rahandusministeeriumile (alates 01.07.2023 Regionaal- ja Põllumajandusministeerium) heakskiidu saamiseks. Koos üldplaneeringuga esitati üldplaneeringu materjalid ja üldplaneeringu menetlemise dokumentatsioon.

Rahandusministeerium saatis Tõrva Vallavalitsusele 13.04.2023 vastuskirja nr 15-3/1479-2. Üldplaneeringu heakskiidu andmise otsustamiseks paluti täiendada üldplaneeringu seletuskirja, lisaks pidas Rahandusministeerium vajalikuks kaasata täiendavalt isikuid, kelle õiguseid võib planeering puudutada. Täiendav puudutatud isikute kaasamine oli vajalik tulenevalt sellest, et üldplaneeringuga määratakse Transpordiameti ettepanekul riigitee nr 6 Valga-Uulu km 28,69-30,26 tee kaitsevöönd 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast. Samuti seoses üldplaneeringuga ettenähtud Helme kalmistu maa-ala laiendamisega ning sellest tuleneva kaitsevööndi määramisega. Teavitada paluti ka Kaitseministeeriumi, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskust, Tõrva Jahiseltsi ja Riidaja Jahiseltsi.

Samuti paluti kohalikul omavalitsusel teavitada esitatud arvamustest riigihalduse ministrit, kelle pädevuses on avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikute ja planeeringu koostamist korraldava kohaliku omavalitsuse ärakuulamine ja seisukoha andmine arvamuste kohta, kui neid ei arvestatud planeeringu koostamisel.

Tõrva Vallavalitsus kaasas täiendavalt menetlusse Kaitseministeeriumi, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja Tõrva Jahimeeste Seltsi. Seoses riigitee nr 6 Valga-Uulu km 28,69-30,26 kaitsevööndi 30 m määramisega kaasas Tõrva Vallavalitsus menetlusse kaitsevööndisse jäävate kinnisasjade omanikud. Vastuväiteid riigimaantee teekaitsevööndi osas jm küsimustes esitasid Jegeri kinnistu omanikud Kadri Hurt ja Reinart Klettenberg,

Kadri Hurt ja Reinart Klettenberg tõid oma seisukohtades välja vastuväited ka Jegeri kinnistut läbiva eratee avaliku kasutuse osas. Kalmistu-Jeggeri-Vansa tee (2030073) on määratud avalikku kasutusse Helme Vallavolikogu 22.11.2006 otsusega nr 47. Eratee avalikku kasutusse määramisel puudusid osaliselt toona nõutud eratee avalikuks kasutuseks määramise lepingud (sh. Jegeri kinnistu osas). Helme Vallavolikogu otsus on sellegipoolest tänaseni kehtiv ning täitmiseks kohustuslik. Tõrva Vallavalitsus on algatanud menetluse Kalmistu-

Jeggeri-Vansa teele sundvalduse seadmiseks eratee avalikku kasutusse määramise eesmärgil ja Kalmistu-Uru tee (2030074) osaliseks avalikust kasutusest väljaarvamiseks. Koostatav Tõrva valla üldplaneering Jegeri kinnistule jääva eratee osas võrreldes Teeregistri andmetega ja kehtiva olukorraga muudatusi ei planeeri. Sundvalduse seadmise eesmärk on luua õiguslik alus Kalmistu-Jeggeri-Vansa tee avalikule kasutusele.

Seoses Helme kalmistu kavandatud laiendusega kaasas Tõrva Vallavalitsus menetlusse kavandatavasse kaitsevööndisse jäävate kinnisasjade omanikud – Meelis Ilissoni ja Riigimetsa Majandamise Keskuse. Meelis Ilisson esitas oma vastuväited 05.11.2023. Tõrva Vallavalitsus suhtles Helme kalmistu laienduse vajaduse osas täiendavalt kalmistu haldajaga, kelleks on OÜ Amaranth. Kalmistu haldaja hinnangul on kalmistul piisavalt ruumi uute hauaplatside kasutusse andmiseks ja koostatava üldplaneeringu ajalist perspektiivi arvestades ei ole kalmistu laienduse planeerimine vajalik. Eeltoodust tulenevalt määratakse üldplaneeringuga kalmistu maa-ala arvestades olemasoleva kalmistu piire ja kaitsevööndi määramine ei ole seega vajalik.

Tõrva Vallavalitsus esitas 23.01.2024 kirjaga nr 7-1/2024/3-1 Tõrva valla üldplaneeringu vastavalt PlanS § 90 lõikele 1 Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile heakskiidu saamiseks. Koos üldplaneeringuga esitati üldplaneeringu materjalid ja üldplaneeringu menetlemise dokumentatsioon.

Tulenevalt PlanS § 90 lõike 3 punktist 2 korraldas Regionaal- ja Põllumajandusministeerium 22.02.2024 ärakuulamise, kus said oma seisukohad esitada isikud, kelle arvamusi ei arvestatud, ja planeeringu koostamist korraldava kohaliku omavalitsuse esindaja.

#### **Ärakuulamisel olid käsitusel teemad:**

Meelis Ilissoni vastuväited üldplaneeringule:

1. Ei nõustu Helme kalmistu kaitsevööndi planeerimisega Jõgeri kinnistule.
2. Kajastada üldplaneeringus Kalmistu-Uru tee erateena.

Algselt oli planeeritud kalmistu laiendamine, mis seadusest tulenevalt tooks kaasa 50 m kaitsevööndi. Kalmistu laiendamisest loobuti. Osapooled saavutasid kokkuleppe. Üldplaneeringus kajastatakse Kalmistu-Uru tee osaliselt erateena.

Kadri Hurt ja Reinart Klettenberg esitasid vastuväiteid riigimaantee teekaitsevööndi osas ja Jegeri kinnistut läbiva eratee avaliku kasutuse osas. Ühisele seisukohale ei jõutud.

Tee funktsioonist lähtuvalt määrab üldplaneering Transpordiameti ettepanekul riigitee nr 6 Valga-Uulu km 28,69-30,26 tee kaitsevööndi 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast. Kehtiva Helme valla üldplaneeringu kohaselt on riigimaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge 50 m. Helme valla üldplaneeringust tulenev piirang kehtib seni, kuni seda ümber ei planeerita. Tõrva valla üldplaneeringu kehtestamisega hetkel kehtiv piirang (õiguste riive) leeveneb – kaitsevöönd väheneb 50 meetrilt 30-le meetrile.

Tõrva valla üldplaneering Jegeri kinnistule jääva eratee osas võrreldes Teeregistri andmetega ja kehtiva olukorraga muudatusi ei planeeri.

Elanike ühispöördumine, kõneisik Heiki Mannine. Esitati elanike ühispöördumine seoses Riiska järve idakalda, mis on olnud linnaelanikele puhke- ja virgestusala, muudatusele määrata elamu- ja ärimaaks.

Ettepanekuga arvestatakse osaliselt ja määratakse E/Ä juhtotstarbega ala senisest väiksemas ulatuses, vähendades E/Ä ala ulatust kirde- ja kaguosas. Riiska järve kallal jääb avalikku kasutusse. Arvestame keskkonnaameti seisukohaga, et kalda kaitse eesmärgist tulenevalt ei ole ehituskeeluvööndi vähendamine võimalik. Kaldapromenaadi saab rajada veekaitsevööndist välja (10 m kaugusele veepiirist). Looduskaitseseaduse kohaselt kehtib ehituskeeluvöönd (25 m veepiirist).

Erinevad seisukohad jäid jõusse, kokkuleppele ei jõutud.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium andis Tõrva valla üldplaneeringule heakskiidu .....

Võttes aluseks planeerimisseaduse § 91 lg 1 ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 31 ning arvestades regionaalministri ..... kirjaga nr ..... antud heakskiitu,

Tõrva Vallavolikogu  
otsustab:

1. Kehtestada Tõrva valla üldplaneering
2. Tõrva Vallavalitsusel korraldada valla üldplaneeringu kehtestamisest teavitamine.
3. Tunnistada kehtetuks:
  - 3.1. Hummuli Vallavolikogu 23.09.2009 otsus nr 227 „Üldplaneeringu kehtestamine“;
  - 3.2. Tõrva Linnavolikogu 01.02.2005 otsus nr 4 „Üldplaneeringu kehtestamine“;
  - 3.3. Puka Vallavolikogu 22. juuni 1999 otsus nr 17 „Puka valla üldplaneeringu kehtestamine“ Tõrva valla haldusterritooriumi osas.
4. Otsus jõustub 01. aprillil 2024.
5. Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtusse 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada, kui isik leiab, et otsus on vastuolus avaliku huviga või kui otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud vabadusi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maido Ruusmann

volikogu esimees